Nogle själdnere tilfälde af skulderluxation / af Leopold Meyer.

Contributors

Meyer, Leopold, 1852-1918. Bryant, Thomas, 1828-1914 Doran, Alban H. G. 1849-1927 Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

Stockholm: Kongl. Boktr, 1882.

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/dcurzj3r

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection 183 Euston Road London NW1 2BE UK T +44 (0)20 7611 8722 E library@wellcomecollection.org https://wellcomecollection.org NOGLE SJÄLDNERE TILFÄLDE AF SKULDERLUXATION.

AF

Dr LEOPOLD MEYER,
Reservekirurg ved Kommunehospitalet
i Köbenhavn.

(Aftryk fra Nord. med. Arkiv, 1882, Bind XIV, N:r 23.)

Mr. Thomas Borgant with the authors respectful compliments

Nogle själdnere Tilfälde af Skulderluxation.

Af

Dr. LEOPOLD MEYER,

Reservekirurg ved Kommunehospitalet i Köbenhavn.

Medens det sikkert må anses for höjst uheldigt, at medicinske Journaler väsentligt fyldes med Kasuistik, så er der dog visse kasuistiske Meddelelser, som fortjäne at offentliggöres. Blandt Grunde, der tale for at meddele enkelte Iagttagelser, kan således nävnes, at disse ere så själdne, at den enkelte ikke kan vänte at få et större Antal lignende Tilfälde til Observation. Kun når sådanne Iagttagelser offentliggöres, bliver det en Gang i Tiden muligt for nogen at give et fyldigt Billede af vedkommende patologiske Tilstand, i det han samler de spredte Iagttagelser. — Dette som Begrundelse for, at efterfölgende Tilfälde meddeles her.

Luxatio humeri er som bekendt den hyppigste af alle Luxationer; i Fölge den nyeste Statistik af Krönlein 1), der omfatter 400 friske, travmatiske Luxationer, iagttagne på den kirurgiske Universitetsklinik og Poliklinik i Berlin i 6½ År, udgjorde luxatio humeri lidt over Halvdelen af alle Tilfälde (207 = 51,7 %). I et Hospitals Sygestuer ses denne Lidelse dog forholdsvis själdent, da de fleste Patienter kun söge Hospitalet for at få deres Luxation reponeret, men derpå fortsätte Behandlingen i Hjemmet. På Köbenhavns Kommunehospitals 5te Afdeling (Prof. Studsgård) har der således (siden dens Oprettelse d. ½ 1875) väret optaget 23 Patienter

Deutsche Chirurgie Lief. 26. Lehre von den Luxationen, S. 4-5.
Nord. med. arkiv. Bd. XIV.

med luxatio humeri (hvoraf 2 invetererede Tilfälde), medens derimod mindst 47 Skulderluxationer ere behandlede poliklinisk. Af disse 70 Tilfälde skulle kun 3 omtales närmere, nemlig 2 Tilfälde af luxatio humeri erecta og 1 Tilfälde af luxatio (subcoracoidea) humeri utriusque. Om de övrige Tilfälde skal kun bemärkes, at de alle vare af den almindelige Art nedad og fortil.

1. Dorothea M., 62 År, ugift Rengöringskone, indkom d. ¹⁵/₅ 1882. Hun meddeler, at hendes nuvärende Lidelse er opstået for 8 Dage siden under et epileptiformt Anfald, af hvilke hun gentagne Gange har lidt i de sidste År. Närmere angående Läsionen, särligt, om hun har fået et Stöd på Skulderen, formår hun ej at opgive. Siden har hun ikke kunnet beväge venstre Arm i Skulderleddet, og Armens Stilling har hele Tiden väret som ved Indläggelsen. Af Frygt for at komme på Hospital har hun hidindtil undladt at söge Lägehjälp; men tiltagende stärke Nevralgier ned langs Indsiden af Armen tvinge hende nu dertil. Hun har aldrig tidligere haft en Skulderluxation. Hun tilstår at väre spirituosis dedita og frembyder også objektive Tegn herpå.

Ved Indläggelsen var Stillingen af venstre Arm meget påfaldende. Overarmen holdtes nemlig hävet nästen lodret i Vejret, Underarmen var flekteret, og Hånden stöttedes mod Hovedet. Der viste sig iöjnefaldende Tegn på en luxatio axillaris, i det Skulderpartiet var affladet, acromion stärkt fremspringende, Fingeren kunde under den presses ind i cavitas glenoidea, og caput humeri sås og föltes stärkt prominerende i Axillen; det hvälvede denne Region frem, og man kunde med Hånden fuldständigt fatte om det. Hverken aktive eller passive Bevägelser lode sig udföre i Skulderleddet. Der fandtes ingen tydelige Tegn til nogen Fraktur, men talrige Ekkymoser i Omfanget.

Da lettere Repositionsforsög viste sig frugteslöse, skredes strax til Reposition i Narkose, der foretoges med stor Lethed på den Måde, at Armen först extenderedes, hvorved jo også Abduktionen forögedes, og derpå adduceredes, i det Albuen förtes stärkt indad og lidt frem over Brystet.

Armen immobiliseredes på sädvanlig Måde med mitella og cingulum, og d. ²⁴/₅ noteres: Svulst og Ekkymose har nu tabt sig godt. Bevägelserne noget indskränkede, og der föles lidt blöd Knagen i Skulderleddet. Hun vedblev med mitella og pålagdes at begynde på at udföre mindre Bevägelser. Men de tidligere omtalte nevralgiske Smerter bleve stärkere, hun klagede over snurrende og sovende Fornemmelser i venstre Hånd, og samtidig hermed viste der sig utvivlsomme Tegn til Parese af plexus brachialis, stärkest fremträdende af n. radialis, hvorfor hun d. ²⁸/₅ overflyttedes til 6te (nevro-patologiske) Afdeling. Af den her förte Journal (der velvilligst er stillet til min Disposition af konst. Overläge, Dr. Knud Pontoppidan) ses det, at denne Parese i den förste Tid udviklede sig stärkere, derpå bedredes

noget under forskellig, särlig elektrisk Behandling, men dog holdt sig så stärkt fremträdende, at Pat. d. ²⁶/₇ efter eget Önske overflyttedes til en af Fattigväsenets Stiftelser som ude af Stand til at ernäre sig selv.

Vi have her et udtalt Tilfälde af den så kaldte luxatio humeri erecta (MIDDELDORPF) for os. Det er en overordentlig själden Form af Skulderluxation, og kun meget få Tilfälde findes offentliggjorte. Det er MIDDELDORPF, der i 1859 först henledede Opmärksomheden på denne Varietet 1) og gav den Navnet erecta; senere er det nästen kun tyske og nordiske Kirurger, der have beskäftiget sig med den, medens Franskmänd og Engländere synes så godt som ganske at lade den ude af Betragtning. Hvor hyppigt den forekommer, er det efter de få offentliggjorte Tilfälde vanskeligt at danne sig nogen bestemt Mening om. KRÖNLEIN har blandt de ovenfor nävnte 207 Skulderluxationer iagttaget l. erecta 3 Gange. En Vanskelighed ved at bestemme Hyppigheden af denne Lidelse ligger også i, at der findes Overgange fra en simpel l. axillaris, hvor jo Armen altid er stärkt abduceret, til den egentlige l. erecta, uden at nogen bestemt Gränse kan angives. Vil man således med HUETER medregne et Tilfälde til 1. erecta, hvor han fandt »den Oberarm in fast senkrechter Rictung vom Thorax abstehend» 2), bliver den näppe så särdeles själden, og f. Ex. flere af de i Möderne i société imp. de chirurgie i Februar 1866 omtalte Tilfälde af luxatio axillaris (luxation sous-glénoïdienne), således Brocas og Verneuils 3), vilde da väre at medregne hertil.

Det, der interesserer mest ved denne Luxation, er Spörgsmålet om, hvorledes den opstår, og hvad det er, der fixerer Overarmen i den eleverede Stilling. Hvad Opståelsesmåden angår, skulde man a priori väre tilböjelig til at slutte, at, når en forceret Abduktion af Armen fremkalder en almindelig Luxation, vilde en fortsat Indvirkning af den abducerende Kraft, der drev humerus opad, fremkalde en l. erecta. Vort eget Tilfälde oplyser aldeles intet i denne Henseende, da Luxationen jo opstod under et epileptisk Anfald. At den skulde väre opstået ved Muskelvirkning alene, er dog näppe sandsyn-

¹) Allg. Wien. med. Zeit. 1859, N:r 3, 4, 17 og 19. Ref. i Schmidts Jahrb. 1860, Bd 106, S. 201.

²⁾ Klinik der Gelenkkrankh., II, 2te Aufl., S. 601.

³⁾ Gazette des hôpitaux 1866, N:r 20, S. 79 og N:r 23, S. 90.

ligt, og ligeledes ere nästen alle enige om, at en direkte mod Skulderleddet virkende Kraft ikke kan fremkalde denne Luxation. I de fleste af de meddelte Tilfälde synes derimod også en stärk Abduktion at have fundet Sted, således i to af MID-DELDORPFS egne to Tilfälde, hvor Patienterne vare faldne gennem en snäver Åbning med Armen udstrakt langs Hovedet; i HUETERS Tilfälde, hvor Pat. faldt ned fra en Stige, medens Armen blev hängende mellem to Trin, og i NICOLAYSENS Tilfälde 1), hvor Pat. »stod i en Pram ved Siden af et Fartöj; Prammen gled under ham ud fra Fartöjet, og under Forsöget på at gribe fat i Fartöjets Side kom Legemets Vägt til at hvile på den stärkt abducerede og oplöftede Arm». Når HUE-TER som Betingelse for, at denne Luxation kan komme i Stand, forudsätter »en Sönderrivning af Blöddelene efter den störste Målestok, en total Afrivning af alle Sener fra Tuberklerne» 2), har han sikkert ikke Ret, om end noget sådant naturligvis kan findes, således som det fremgår af MIDDELDORPFS 3dje Tilfälde (en kompliceret Luxation), der kom til Sektion, og hvor alle Muskelinsertionerne undtagen pectoralis major og latissimus dorsi fandtes afrevne. Men hvis virkelig en sådan Blöddelsläsion fandtes ved enhver luxatio erecta, vilde Prognosen ved denne, särligt hvad den senere Brug af Skulderen angår, väre langt slettere, end det nu almindeligt angives. Tegn til noget sådant fandtes heller ikke i vort Tilfälde; om den senere Funktionsforstyrrelse her skal tales närmere nedenfor. Bedst modbevises dog HUETERS Antagelse ved det höjst märkelige, af W. Busch meddelte Tilfälde af l. erecta 3), hvor Pat. vilkårligt kunde bringe Armen ned i sädvanlig Luxationsstilling og derpå atter svinge den i Vejret, hvilken sidste Bevägelse skete hurtigt og kraftigt. - NICOLAYSENS Antagelse 4), at det, hvor i övrigt Betingelserne for Luxationens Opståen vare til Stede, skulde väre Kapselriftens Störrelse, der var det afgörende, er heller näppe rigtig. Ved en stor Kapselrift skulde vi få en af de andre Former af l. humeri, ved en Kapselrift så lille, at caput netop kan glide ud, skulde derimod Resten af Kapslen hindre Overarmen for at svinge ned. Men herimod er at bemärke, at den almindelige Antagelse netop

¹⁾ Norsk Magaz. for Lägevid., R. 3, Bd 3, 1873, S. 276.

²⁾ Anf. St.

³⁾ Arch. für klin. Chir., Bd 4, Heft 1, S. 30.

⁴⁾ Anf. St., S. 278.

går ud på, at der i Reglen findes en stor Kapselrift ved l. erecta, hvad den Lethed, hvormed Repositionen som oftest foregår (som i vore to og ligeledes i N:s eget Tilfälde), også taler for.

Hvad det er, der fixerer Armen i den hyperabducerede Stilling, er man ikke ret på det rene med. Man har tänkt sig Musklerne virkende her, også de ossöse Prominenser og ligeledes, som vi nys have set, selve Kapslen. I Buschs ovenfor omtalte Tilfälde var det de voldsomme Smerter, der opstode ved enhver anden Stilling af Armen end den lige opstrakte, der bragte Patienten til at indtage denne. At Musklerne i det hele også i de andre Tilfälde spille Hovedrollen, synes at väre det sandsynligste; men noget bestemt derom vide vi ikke, og vort eget Tilfälde giver ingen Oplysninger i så Henseende.

Behandlingen af 1. erecta frembyder ingen Vanskelighed, Repositionen synes stedse at foregå med Lethed. Hvad Repositionsmåden angår, da anvendte vi (i bägge Tilfälde) närmest Pendelmetoden med Hyperabduktion, Extension og derpå Adduktion og på lignende Måde udförtes Repositionen af NI-COLAYSEN; for Busch lykkedes den endog ved blot foröget Abduktion og Extension. HUETER omdannede ved direkte Tryk på caput Luxationen til en l. subcoracoidea, men dette var, som tidligere omtalt, heller intet typisk Tilfälde af l. erecta. MIDDELDORPF reponerede sine to Tilfälde ved Abduktion, i det den knyttede Hånd i Axillen brugtes til Hypomoklion; den 3dje Patient havde selv omdannet sin 1. erecta til en subcoracoidea, för M. så ham. - I vort Tilfälde förtes Albuen stärkt indad og lidt frem foran Brystet, i det Kapselriften antoges at findes nedad og caput ved den omtalte Manövre bragtes til at slippe ind igennem den. Man kan dog ikke altid väre sikker på, at Kapselriften findes nedad (og fortil). Dolbeau har således seceret et Tilfälde af l. axillaris (complic.), hvor Kapselriften fandtes opad og fortil 1).

Der er den Märkelighed ved vort Tilfälde, at Luxationen ikke var frisk, men allerede 8 Dage gammel, da Pat. indkom på Hospitalet. At en Patient går i längere Tid med en simpel luxatio humeri uden at söge Lägehjälp (tröstende sig med, at det »kun er en Forstuvning» eller lignende), er ikke så

¹⁾ Gazette des hôpitaux, 1866, N:r 20, S. 80.

ualmindeligt; men at nogen går omkring i otte Dage med en l. erecta, med Armen strakt lige i Vejret og Hånden hvilende på Hovedet, det hörer sikkert til de store Själdenheder. Trods Luxationens Varighed foregik dog, som omtalt, Repositionen ganske uden Vanskelighed, og hin var for så vidt uden Betydning. Derimod er det vel sandsynligt, at den har spillet en Rolle ved Fremkaldelsen af den Nerveläsion, der betingede Paresen i Extremiteten. Mere eller mindre udbredte Pareser efter Skulderluxationer ere jo ingenlunde särdeles själdne 1), og sandsynligvis fremkaldes de forholdsvis hyppigt ved en l. axillaris. Jeg har dog ikke fundet Parese omtalt i noget andet Tilfälde af l. erecta, der er kommet mig for Öje; men Luxationens Varighed har vel, som sagt, väret det väsentlig afgörende for vor Patient, der tilmed var et fordrukkent, slet näret Individ.

Jeg har med Forsät opsat at omtale vort andet Tilfälde af l. erecta, da jeg ikke selv har set Patienten, om hvem der ikke findes närmere Optegnelser, da han behandledes poliklinisk. Tilfäldet meddeles kun som et Bidrag til at vurdere denne Luxations Hyppighed og for at vise, at Repositionen ikke gjorde nogen Vanskelighed.

2. Pat., en voxen Mand, sögte i 1881 Lägehjälp ved Hospitalet. Han fremböd udtalte Tegn på en frisk l. humeri erecta, der i Narkose uden Vanskelighed reponeredes ved Pendelmetoden, hvorefter han strax atter forlod Hospitalet.

Det 3dje Tilfälde af en själden Skulderluxation, som jeg her skal tillade mig at meddele, er fölgende.

3. Caroline A., 51-årig Enke, indkom i Hospitalet d. ¹⁴/₇ 82. Hun meddelte, at hun umiddelbart för Indläggelsen var gået på Gaden, bärende en Spand Vand i hver Hånd (ikke i et Åg over Nakken, således som det ellers er almindeligt). Hun var da let beruset, hun snublede, i det hendes ene Träsko stödte mod en fremstående Sten, og hun styrtede baglängs, hvorved Armene slyngedes stärkt bagover. Hun fölte strax herefter stärke Smerter i höjre Skulder samt midt på venstre Overarm, og hun präsenterede sig på Hospitalet med höjre Arm opbunden, medens venstre blot holdtes stöttet ind mod Brystet. I övrigt angav hun altid tidligere at have väret rask, havde aldrig forhen haft en Skulderluxation, og tilstod at väre

^{&#}x27;) Se f. Ex. Holm: Paralyser efter Skulderluxationer. Hosp.-Tidende, 1863, N:r 7, 8 og 9.

Alkoholist, en Tilståelse, hendes Ydre gjorde ganske overflödig. Da hun var afklädt, viste der sig ikke, således som man måtte vänte, nogen Forskel i Skulderrundingen på de to Sider; men dette viste sig strax at hidröre fra, at der fandtes en ganske ensartet Lidelse på bägge Sider, nemlig en udtalt luxatio subcoracoidea, med alle de sädvanlige Tegn herpå, således som mange af Hospitalets Läger fik Leilighed til at overtyde sig om. Da hun udstödte höje Smertesskrig ved den mindste Beröring, kloroformeredes hun, og Repositionen foregik nu overordentlig let, på venstre Side så at sige af sig selv ved de undersögende Lägers Manipulationer, på höjre Side ved, at jeg med den ene Hånd extenderede og abducerede, derpå adducerede og roterede indad, medens jeg med den anden Hånd styrede caput hen på dets Plads. Armene fixeredes med mitella og cingulum, og der anbragtes en Ispose på hver Skulder i de förste 24 Timer. Temperaturen steg i et Par Dage indtil 39° uden påviselig Årsag. Efter en Uges Forlöb aftoges Bandagen. Bevägeligheden i venstre Skulder var da fuldständig fri, i höjre lidt indskränket, og her föltes lidt (ossös?) Skuren. Hun brugte lokale Dampbade i en Uges Tid, samtidig med at Armen bares i et Armkläde, og da hun efter Onske udskreves d. 28/7 82, var Bevägeligheden nästen fuldständig fri.

Luxatio humeri utriusque s. duplex forekommer ganske overordentlig själdent, således som også almindelig anfört af Forfatterne, når de overhovedet nävne den. Der er naturligvis her kun Tale om Luxation af bägge Skulderled samtidigt og ikke f. Ex. om et Tilfälde som Cossys 1), hvor Pat. havde en 5 År gammel höjresidig, en 3 Uger gammel venstresidig Skulderluxation, eller som et, jeg i 1877 havde Lejlighed til at se i Montpellier, hvor der under Reposition af en Skulderluxation (ved elastisk Traktion) opstod en Luxation af den anden Skulder. At samtidig opstået Luxation af bägge Skuldre er så själden, forstås jo let, når man ser hen til den Mekanisme, der i Reglen gör sig gäldende ved Skulderluxationens Opståen. Det er da som oftest Legemets hele Vägt, der kommer til at virke på den Skulder, der luxeres, enten ved, at Legemet beväges, medens Armen er fixeret, eller ved, at Legemet er fixeret og Armen beväges, i sidst nävnte Tilfälde enten så Kraften virker langt borte fra Skulderleddet, eller den virker ved et direkte Tryk på dette, hvor da Luxationen frembringes, når ikke hele Legemet viger for det direkte Tryk. Fordeles derimod Legemets Vägt på bägge Skulderled, som f. Ex. når man falder forover, og Stödet modtages af bägge de udstrakte

¹⁾ Bull. de la soc. anat. de Paris., 3 sér., X, S. 217. Ref. i SCHMIDTS Jahrb. 1876, Bd 172, S. 260.

Arme samtidigt, kommer der i Reglen ingen Luxation i Stand. Hos vor Patient gjorde der sig nu särlige Forhold gäldende, der let forklare den dobbeltsidige Luxations Opståen. Foden fixeres, i det Träskoen holdes fast af en Sten, og hun styrter bagover. Men på Grund af Centrifugalkraften svinge Armene, der have en tung Vägt (den fyldte Vandspand) ved deres fri Ende, stärkere bagover end Legemet; Legemet bliver her at betragte som fixeret, og den tunge Vägt, der virker på en Vägtstangsarm af hele den udstrakte Arms Längde, bringer Luxationen i Stand. På tilsvarende Måde, men ved den modsatte Mekanisme, kom den dobbeltsidige Luxation i Stand i et af de 4 Tilfälde, BARDELEBEN har samlet af l. humeri duplex, nemlig i Sansons Tilfälde 1). En Arbejdsmand var i Färd med at lade sig lässe en Kornsäk på Ryggen. Han stod i den sädvanlige Stilling med foroverböjet Overkrop, Armene udstrakte og Händerne stöttede mod en fast Genstand. Kornsäkken styrter nu ned på överste Del af Ryggen, og medens Armene ere fixerede, er Legemets Vägt plus Kornsäkkens Vägt, skönt de fordeles på bägge Skuldre, tilsträkkelig til at frembringe en dobbeltsidig Skulderluxation. Undertiden skyldes den dobbeltsidige Skulderluxation blot Muskelvirkning, således i et (som det synes det eneste) Tilfälde, Krönlein har observeret 2), nemlig hos en ung Epileptiker, hvor Luxationerne vare opståede under et epileptisk Anfald, og vist nok også i fölgende Tilfälde af COUPER 3). En 31-årig, temmelig kraftig Arbejdsmand, indkom i April 1867 i London Hospital med en dobbeltsidig l. subcoracoidea, der var opstået for 13 Uger siden på fölgende Måde. Han havde stået på Randen af en belässet Kulvogn, og for at holde Ligevägten havde han med udstrakte Arme grebet fat dels på Kullene, dels på Vognens afrundede Endestykke. Den ene Fod gled ud, og for ikke at falde sögte han med fuld Kraft at häve sig i Vejret med de udstrakte Arme. Han märkede da noget knage i Skuldrene, Armene mistede deres Kraft, og han styrtede ned.

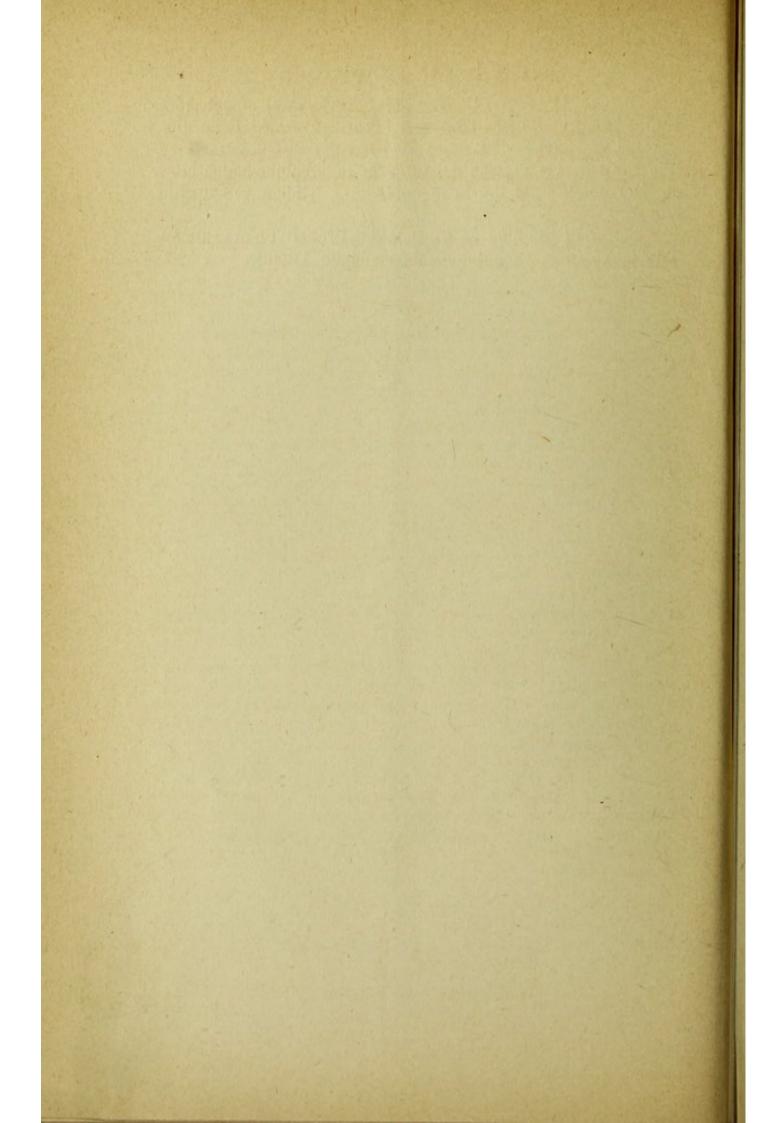
¹⁾ Lehrb. der Chirurgie, Bd 2, 6te Aufl., S. 729.

²⁾ Anf. St., S. 25.

³) Med. Times and. Gaz., Okt. 19, 1867. Ref. i Schmidts Jahrbuch 1868, Bd 137, S. 67.

Hos vor Patient har der sandsynligvis väret meget store Kapselrifter, at dömme efter den Lethed, hvormed Repositionen lod sig udföre. På höjre Side har der vist nok väret en lille Fraktur, vel sagtens Afrivning af tuberculum majus eller en Del deraf, hvad der jo ingenlunde er själdent ved luxatio humeri.

Jeg er til Slutning så fri at takke Prof. Studsgaard for Tilladelsen til at offentliggöre de meddelte Tilfälde.

LEOPOLD MEYER: Quelques cas rares de luxation de l'épaule.

L'auteur publie 3 cas assez rares de luxation de l'épaule.

Obs. 1. La nommée M., célibataire, âgée de 62 ans, entra à l'hôpital communal de Copenhague le 15 Mai 1882. Il y a 8 jours, elle eut une attaque de convulsions épileptiques, et en s'éveillant, elle remarqua une lésion de l'épaule gauche, le bras gauche étant fixé dans la position singulière qu'il offre à présent. D'abord, elle ne consulta pas de médecin, mais des douleurs assez vives à la partie interne du bras l'obligèrent d'entrer à l'hôpital le jour prémentionné. - La malade présente tous les signes caractéristiques d'une luxation sous-glénoïdienne. Mais il y a non seulement abduction très-prononcée, le bras est en outre porté directement en haut, et élevé presque verticalement, l'avant-bras est fléchi au coude, la main appuyée sur la Nous avons donc ici cette variété rare de luxation de l'épaule qu'en 1859 MIDDELDORFF a désignée sous le nom de »luxatio humeri erecta». — Immédiatement après son entrée à l'hôpital, la malade fut anesthésiée, et la réduction s'opéra très-facilement par abduction et par extension suivie d'adduction. Il restait, malheureusement, une paralysie des nerfs du plexus brachial, qui ne cédait point au traitement par l'électricité, et qu'on était disposé à attribuer à l'intervalle de 8 jours qui s'était écoulé depuis la lésion jusqu'à la réduction de la luxation.

Obs. 2. En 1881, un homme entra à l'hôpital avec tous les signes d'une luxatio erecta tout à fait comme dans le cas précédent, mais il quitta l'hôpital immédiatement après la réduction, qui se fit

dans les conditions les plus faciles.

Obs. 3. La nommée A., veuve, âgée de 51 ans, entra à l'hôpital le 14 juillet 1882. Le matin même, marchant dans la rue en portant un seau plein d'eau à chaque main, elle tomba sur le dos de façon que les deux bras portant les seaux furent refoulés trèsviolemment en arrière, et qu'elle sentit des douleurs assez vives aux épaules surtout à celle de droite. Ayant fait déshabiller la malade, on constata sans peine une luxation des deux épaules, de l'un et de l'autre côté, les épaules présentant la même variété de luxation, savoir une luxation sous-coracoïdienne. La réduction se fit sans peine, la malade ayant été endormie à l'aide de chloroforme. La guérison survenue, elle quitta l'hôpital le 28 juillet 1882.

